

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Чубар-Абдул авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

Чубар-Абдул авылы

№ 11

17.11.2020 ел

«Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Чубар-Абдул авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы « Чубар-Абдул авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, жирле үзидарә турында федераль һәм республика законнары үзгәрешләренә бәйле рәвештә

Чубар-Абдул авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Чубар-Абдул авыл жирлеге Советының 2020 елның 23 апреле 44 номерлы карапы белән расланган, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының "Чубар-Абдул авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә (24.09.2012 №57, 05.08.2013 №77, 22.10.2014 №118, 30.09.2015 №6, 08.11.2016 №46, 17.04.2018 №96, 03.09.2018 №109 от 05.11.2019 №155 караплар редакциясендә):

1.1. 6 статьяның 1 өлешендәге 9.1 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

9.1) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә үз белдеге белән төзелгән корылманы сүтү, үз белдеге белән корылган корылманы сүтү яки аны рөхсәт ителгән төзелеш объектларын үзгәртеп кору, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән капитал төзелеш объектларының чик параметрларына, территорияне планлаштыру документларына яисә федераль законнарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына мәжбури таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү;».

1.2. 7 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирлекнең жирле үзидарә органнары түбәндәгеләргә хокуклы:

- 1) жирлек музейларын булдыру;
- 2) жирлектә нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;
- 3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;
- 4) жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни мохтаријатләрнең хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;
- 5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм итү һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;

6) жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиелэрне һәм учреждениелэрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашырудуа катнашу;

7) муниципаль янгын сагы булдыру;

8) туризмын үстерү өчен шартлар тудыру;

9) кеше хокукларын тәэммин итүгә җәмәгать контролен һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтүне гамәлгә ашыручи ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә ярдәм күрсәту;

10) «Россия Федерациясендә инвалилдарны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалилдарның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалилдар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтү.»;

11) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарга муниципаль торак фондыннан торак урыннары бирү;

12) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфанды биләү чорында торак урыны бирү;

13) жирлек территориясендә яшәүче хужаларсыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру;

14) «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру»;

15) инвалилдар, сәламәтлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм күрсәту;

16) «кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру.».

1.3. 15.1 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Статья 15.1. Халық жыены

1. Гражданнар жыены халық тарафыннан турыдан-туры жирле үзидарә гамәлгә ашырылу һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашырудуа катнашуы рәвеше булып тора.

2. Гражданнар жыены «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда каралган очракларда һәм «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чубар-Абдул авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын әзерләү тәртибе турында» гы Положение нигезендә жирлек Советы карары белән расланган очракларда үткәрелә.

3. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин:

1) әлеге торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район территориясенә кертүгә китерә торган күрсәтелгән торак пункт составына кергән жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта;);

2) жирлек составына керүче торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә гражданнарың үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча.;

3) Татарстан Республикасы Законы нигезендә авыл жирлеге составына керүче торак пункт территориисе өлешендә торак пункт территориисенең әлеге өлешендә гражданнарың үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча;;

4) авыл торак пунктында иске авыл торак пункты кандидатурасын тәкъдим итү мәсьәләсе буенча, шулай ук иске авыл торак пунктының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча.;

5) авыл торак пунктында гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт түрүнда Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Гражданнар жыенын жирлек башлыгы йә сайлау хокукуна ия, 10 кешедән дә ким булмаган торак пунктта яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырыла ала.

Жирлек составына керүче торак пункт территориисенең чикләрен билгеләү критерийлары гражданнар үзара салым акчаларын керту һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин, ул Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

5. Жыен үткәру инициативасын хуплау йөзеннән жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукуна ия, торак пункт территориисендә даими яки нигездә яшәүче, яшәү урыны буенча теркәлгән гражданнар санының 5 процентын тәшкил итә, ләкин 25тән дә ким була алмый.

6. Жирлек башлыгы чакыра торган халык жыены жирлек башлыгы каары белән билгеләнә, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыены жирлек Советы каары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр халык жыенын үткәру вакыты һәм урыны түрүнда алдан хәбәр итәләр, муниципаль хокукий акт проекты һәм гражданнар жыенын хәл итүгә чыгарылуучы мәсьәләләр буенча материаллар белән алдан ук «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Чубар-Абдул авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын әзерләү тәртибе түрүнда» нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә танышалар.

8. Гражданнар жыены анда сайлау хокукуна ия торак пунктта яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы (яисә аның территориисенең бер өлеше) яисә жирлектә яшәүчеләр катнашында хокуклы. Торак пунктта бер үк вакытта әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукуна ия яртысыннан артыгы бергә булу мөмкинлеге булмаса, жирлек уставы нигезендә гражданнар жыены этаплап, жирлек торак пунктларында гражданнар жыенын әзерләү һәм үткәру тәртибе түрүндагы Нигезләмә белән расланган тәртиптә гражданнар жыенын үткәру түрүнда каар кабул ителгән көннән бер айдан да артмаган вакыт эчендә үткәрелә. Шул ук вакытта элегрәк гражданнар жыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә катнашуның алдагы этапларында катнашмый. Гражданнар жыенында катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, халык жыены каары кабул ителгән дип санала.

9. Жыенда кабул ителгән каарлар муниципаль хокукий актлар булып торалар, жирлек башлыгы тарафыннан имзаланалар һәм Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелергә тиеш.».

1.4. 17 статьяның 9 өлешен түбәндәге эчтәлекле 7 пункт белән тулыландырырга:

"7) инициативалы проектны тикшерү һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.».

1.5. 19.1 статьяның 6 өлешен түбәндәге эчтәлекле 4.1 пункт өстәргә

"4.1) авыл торак пунктында яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча инициативалы проект керту турында инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы;».

1.6. 21 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча фикер алышу, халыкка жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затлары эшчәнлеге турында мәгълүмат бирү, инициативалы проектларны керту һәм аларны карау, территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча фикер алышу өчен жирлек территорииясендә гражданнар жыелышлары үткәрелегә мөмкин. Гражданнар жыелышлары микрорайоннар, торак массивлар, кварталлар, урамнар, торак йортлар буенча чакырыла.».

1.7. 23 статьяда:

а) 2 өлешне түбәндәге эчтәлекле тәкъдим белән тулыландырырга: "гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштыруда унтугыз яше тулган инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган жирлек яисә аның өлешендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.»;

б) 3 өлешне түбәндәге эчтәлекле 3 пункт белән тулыландырырга:

"3) унтугыз яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек халкы яисә аның бер өлеше - әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен.»;

в) 5 өлештә:

беренче абзацта «жирлек Советы» сүзләрен Совет каарында: "жирлек Советы" сүзләре белән алмаштырырга. Гражданнар арасында сораштыру үткәрү өчен жирлекнең рәсми сайты «Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә файдаланылырга мөмкин. Совет каарында»;

түбәндәге эчтәлектәгә 6 пунктны өстәргә:

«6) «Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге жирлекнең рәсми сайтыннан файдаланып, гражданнар арасында сораштыру уздырган очракта сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

г) 7 өлешнең 1 пунктын «жирлек халкы» сүзләре белән тулыландырырга.

1.8. 29 статьяда:

а) 2 өлешне түбәндәге эчтәлекле икенче абзац белән тулыландырырга:

«Депутатка үз вәкаләтләрен дайми нигездә гамәлгә ашыру өчен әлеге Уставның дәвамлылыгы Татарстан Республикасы Законы нигезендә билгелән һәм аена алты эш көне тәшкил итә торган чорга эш урынын (вазыйфаларны) саклау гарантияләнә.»;

б) 6 нче өлешне түбәндәге редакциядә бирергә:

«6. Үз вәкаләтләрен дайми нигездә гамәлгә ашыручы депутат, жирле

ұзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле ұзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

2) түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле ұзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле ұзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентының алдан белдерүе белән катнашу (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле ұзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында;

в) жирлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә «Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советы» Ассоциациясендә, башка муниципаль берәмлекләрнең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында тәкъдим итү;

г) жирлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә жирлекнең идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманың идарә итү органнарында һәм ревизия комиссиясендә жирлек мәнфәгатьләрен бушлай тәкъдим итү);

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта укытучылык, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.».

1.9. 47 статьяда:

а) 1 өлешнең 2 пунктчасын түбәндәге эчтәлекле сигез абзац өстәргә:

«- полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан курсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирә.»;

б) 47 статьяның 1 өлешендәге дүрт абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«- Россия Федерациисе граждан законнары нигезендә үз белдеге белән төзелгән корылманы сүтү, үз белдеге белән корылган корылманы сүтү яки аны рөхсәт ителгән төзелеш, үзгәртеп кору, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән капитал төзелеш объектларының чик параметрларына, территорияне планлаштыру документларына яисә федераль законнарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләргә туры китерү турында каарлар кабул итә;».

1.10. 50 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«50 Статья. Жирлекнең сайлау комиссиясе

1. Жирлекнең сайлау комиссиясе жирлек Советы депутатларын, жирле референдумны, жирлек Советы депутатын, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасын, жирлек башлыгын, башка сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, жирлек чикләрен үзгәрту мәсьәләләре буенча тавыш бирүне, жирлекне үзгәртеп коруны оештыра.

2. Жирлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары структурасына керми торган муниципаль орган булып тора.

3. Жирлекнең сайлау комиссиясе «Россия Федерациисе гражданнарының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокуқының төп гарантияләре турында» 12.06.2002 ел, № 67-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Сайлау кодексы белән билгеләнгән тәртиптә төзелә.

4. Жирлек сайлау комиссиясенең вәкаләтләре вакыты биш ел тәшкил итә.

5. Жирлекнең сайлау комиссиясе хәлиткеч тавыш бирү хокуку белән 6 әгъзадан тора.

6. Жирлек сайлау комиссиясе эшчәнлеген финанс яғыннан тәэммин иту жирлек бюджетында Россия Федерациисе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән күздә тотыла.

7. Жирлек сайлау комиссиясенең вәкаләтләре, аның эшчәнлеге тәртибе һәм гарантияләре федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, әлеге устав белән җайга салына. Жирлек Советы мөрәжәгате нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Узәк сайлау комиссиясе каары буенча жирлек сайлау комиссиясенең вәкаләтләре территориаль сайлау комиссиясенә йөкләнә ала.».

1.11. 72 статьяның 3 өлешен үз көчен югалткан дип танырга.

2. Әлеге каарның 1.3-1.7, 1.11 пунктлары 2021 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә дип билгеләргә.

3. 77 статьясындагы 5 пунктының (бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләү сроклары өлешендә) 2021 елның 1 гыйнварына кадәр гамәлдә булын туктатып торырга.

4. Әлеге каарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жибәрергә.

5. Дәүләт теркәвенә алынганның соң әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән иғълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районның рәсми сайтында интернет-телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча: <http://aznakyevo.tatarstan.ru>, Карамалы авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

6. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны законлылық, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча дайми комиссиягә йөкләргә.

Рәис

Н.Ә. Фәтхетдинов